

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 16. szám.

Szombat, január 19.

Nagybecskerek fejlesztése érdekében.

Nagybecskerek, január 19.

A Délvidék városai közül körülbelül Nagybecskereknek van a legmostohább sorsa.

Évtizedek óta alig fejlődött valamit, sőt sok téren határozott visszaesés mutatkozik.

Kereskedelme, ipara pang, mezőgazdasági élete pedig egyáltalán nem áll azon a szinten, amelyen egy ugyszólván tisztán mezőgazdasággal foglalkozó vármegye székhelyének állania kellene.

A város vezetői többféle kísérletet tettek ennek a pangásnak megállítására s a város fejlesztésére, sajnos azonban, hogy a város egyéb súlyos terhekkel küzdővén, a saját maga erejéből nem működhetett ez irányban eredményesen, az állam pedig — érhetetlenül — nem igyekezett segédkezni nyújtani a város föllendítésére.

Köröskörül a Délvidéken egyre szebben fejlődnek a városok, részben szerencsésebb helyzetüknél fogva a maguk erejéből, részben az állam támogatásával, csak Nagybecskerek maradt ki közülük a fejlődésből.

Az egyre súlyosbodó viszonyok között persze mindinkább jobban érezni lehet a város kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági pangásának káros hatását s természetes dolog, hogy a város vezetői kétszeres igyekezettel próbálkoznak segíteni a város helyzetén.

Ennek az igyekezetnek megnyilvánulása az a javaslat is, amelyet a város agilis polgármestere dr. Perisics Zoltán készített s a melyet a város hétfői közgyűlése elé terjeszt.

A polgármester javaslata odairányul, hogy Nagybecskerekben egy földműves és gazdasági szakiskola állíttassék föl s ez irányban forduljanak a földművelési miniszterhez.

Vitán fölül áll, hogy aligha van alkalmasabb helye ilyen intézetnek, mint Nagybecskerek. Már régóta kellene ilyen intézetnek lenni itt Nagybecskerekben egy mezőgazda vármegye székhelyén. Miért nincs, azt most nem akarjuk kutatni. De hogy most mindent el kell követni az intézet megszerzésére, az kétségtelen s a város elsőrangú érdeke. A város fejlesztésére valamit már tenni kell s erre valamely intézményt meg kell szerezni.

A polgármester javaslata mellé tehát kemény sorokban kell tömöríteni a város minden polgárának s igyekezni kell minden eszközt megragadni, hogy a földművelésügyi kormányt a város meggyőzze ilyen szigoruan praktikus érdekeket szolgáló intézménynek Nagybecskerekben való föllállításáról.

És azt hisszük, hogy ha a memorandumozás, a deputációzás mellett még más alapos indokokkal körülbástyázott módokat, talán a vármegyével együttesen utat keres a város ez irányban a kormányhoz, a földművelési miniszter nem fog ezuttal elzárkózni a város kétségtelenül jogos és méltányos s a mellett szerény kívánságától, hogy legalább egy ilyen intézmény létesítésével támogassa Nagybecskereket, melynek fejlődése itt a Délvidéken a nemzetiségek közepette nemcsak helyi, de elsőrangú országos érdek.

Most pedig adjuk itt a polgármesternek a közgyűlés elé terjesztendő javaslatát egész terjedelmében:

Tekintetes Képviselőtestület!

Már évek előtt, de különösen amióta az általános gazdasági viszonyok állapotának súlyosodása érezhetővé vált, megindultak a különböző mozgalmak, melyek mindazt célozták, hogy városunk a haladás útján megindulva fejlődjék, annak lakossága pedig gazdagodása folytán jóléte jusson. A fellendítésre irányult mindenféle igyekezet dacára azonban városunk, ha nem is súlyodt, de általában észlelhető haladás híján hosszú idő óta ugyszólván a régi szinten áll. Sokban hozzájárul ezen jelzett állapothoz az, hogy a kormányhoz intézett csaknem minden segélykérésünk nemcsak meghallgatásra nem talált, hanem a Felsőmuzslya és az azzal kapcsolatos kincstári földeknek a város határából való ki- és elszakítása által oly anyagi veszteséget szenvedtünk, melyeknek pótlásáról a kormány kötelessége gondoskodni. Ezt a magyar kir. földművelésügyi miniszterium talán már meg is tette volna, ha a rekonpenzáció módját sikerült volna megtalálni. A most említett rekonpenzáció eszméjével kapcsolatban van egy indítványom, melyet az alábbiakban kifejtve van szerencsém a tekintetes képviselőtestület elé terjeszteni:

Városunk több ízben fordult feliratilag a kormányhoz, kérve azt, hogy Nagybecskerekben egy magasabb szinten álló földműves iskolát állítson fel, azonban az ehhez fűződő föltelek mindig olyanok voltak, melyeket vagy a város nem tudott teljesíteni (pld. 100 holdnyi földterület átengedése) vagy a kormány nem volt hajlandó elhárítani.

Legutóbb az 1905. év végén fordultam feliratilag a földművelésügyi kormányhoz s kértem, hogy városunknak, mint a megye székhelyének egy megfelelő gazdasági tanintézet felállításával adja meg azt az erőt, hogy vidékének lakosságába a mai kor igényei által megkívánt gazdasági képzettséget megadhassa s ezáltal a délvidék boldogulását előmozdithassa. A földművelésügyi miniszterium ezen kérelmünket sajnálkozással nem teljesítette, mert a délvidéken aránytalanul több a mezőgazdasági iskola, mint a felvidéken.

A jelenlegi földművelésügyi miniszter ur a gazdasági akadémiák szaporítását vette igénybe, attól félek, hogy azokat a legnagyobb vidéki városok, tehát azok közül ismét nem mi fogunk egyet kapni.

Az én tervem az, hogy Nagybecskerek városa egy olyan gazdasági intézetet kapjon, a milyen teljesen elűt az eddigi akadémiáktól és tanintézetektől.

Ezen tanintézetek, valamint a népiskolák mellett szervezett gazdasági ismétlőiskolák is szűkteretűek és a mindenütt uralkodó viszonyok következtében nem felelnek meg azon célnak, amelyre létesítettek, mert ezek mellett vidékünknek túlnyomóan földműveléssel foglalkozó lakossága a gazdasági téren való művelődés útján csak igen lassan, mondhatnánk egyáltalában nem halad, de nem is várható a mai körülmények között haladás, mert míg egyrészt a jelenlegi kezdetleges gazdálkodási mód mellett földműveseink megélhetés küzdelmében merülnek ki, más rész nem képesek ősdi módszerektől hátrányaitól felszabadulni, mert hiányzik az őket haladásra alkalmassá tenni hivatott oktatási intézet.

Keresve az ezen egészségtelen állapotok orvoslasi módját, arra a meggyőződésre keljünk jutunk, hogy a mi vidékünkön tetemesen javulhatnának a viszonyok, ha népünk alkalmas módon kitaníttatnék arra, hogy a most divó külterjes gazdálkodási rendszerrel szakítva, belterjes gazdálkodási rendszerre térjen át, mert ilyen módon remélhető, hogy a fokozott termelés gyümölcsei, fogyasztásra ma is alkalmas piacainkon vagy elportálás útján is elhelyezhetőek volnának s a gazdaságosság mai jóvedelmét megsokszorozva szerezhetnének meg.

Ezen állítás igazolására szolgál azon közismert tény, hogy ámbár városunk a legtermékenyebb vidékek egyikén fekszik s lakosságának túlnyomó része földműveléssel foglalkozik, mégis az élelmiszerek és vetemények ára oly magas, hogy a bolgár kertészek, kik tavasszal jönnek ide s holdanként 90 korona bért fizetnek, mégis egy-két holdnyi terület belterjes művelése után ősszel 1000 koronát fölfülmuló haszonnal mennek tére vissza hazájukba.

Városunk s vidékének lakossága külterjesen foglalkozik a gazdálkodással, mert a belterjes gazdálkodáshoz nem ért. A külterjes gazdálkodás követ-

kezvényeinek tekintjük azt is, hogy a baromfi-tenyésztés — amelyre pedig vidékünk igen alkalmas — szintén nem bír fellendülni. E bajok okául azt a körülményt kell tekintenünk, hogy termelőink tudatlanságból nem képesek a kezükben levő földeket kihasználni s megfelelően értékesíteni.

Ezen közgazdasági szempontból is felette sajnós állapotban, nézetem szerint, akképen lehetne segíteni, hogyha Nagybecskerekben egy földműves és gazdasági szakiskola állíttatnék fel, ahol nem gazdatisztek, ispánok, erdészek, vincellérek vagy más elnevezésű munkavezetők és felügyelők képezhetnének ki, hanem, amely népünk gyermekeit a kellő ismeretekkel ellátná s lehetővé tenné, hogy azok ősapáink földművelési módjával felhagyva, a modern élet követelményeinek megfelelően, a kezükben levő birtokot belterjesen használják ki s ezáltal ugy maguk boldoguljanak, mint terményeikre utalt polgártársaik könnyebb megélhetését is lehetővé tegyék.

A fentiek előre hocsajtása után tehát odairányul indítványom, hogy Nagybecskerek városi közönsége feliratilag forduljon a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz s kérje, hogy a városhoz közel fekvő 174 holdas ugynevezett kincstári erdő területén, mely a kezelési költségek miatt a kincstárnak számottevő hasznót ugy sem hoz, egy földműves és gazdasági szakiskolát állítson fel, melyben 14 ik életévüket meghaladott oly fiúgyermek képeztesse ki a mezőgazdaság, földművelés, konyhakertészet, gyümölcsstermelés, szőlőszet és házi iparhoz szükséges termelvények, valamint a baromfi-tenyésztés minden ágában, kik legalább négy elemi iskola, azaz irni és olvasni tudás előképzettségével bírnak.

Tisztelettel

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

Városi közgyűlés.

— január 19.

Nagybecskerek városi képviselőtestületének január 21-én d. u. 3 órakor tartandó rendes havi közgyűlésének tárgysorozata a következő:

1. A törvényhatósági bizottság határozata a mélykutak tárgyában.
2. Ugyanannak Mattanovich Béla fizetés rendezése tárgyában.
3. Ugyanannak a kórházi költségek leírása tárgyában.
4. Ugyanannak özv. Kulifayné kegydíja tárgyában.
5. Ugyanannak az Engel-féle internátus faszegélye tárgyában.
6. Alispáni határozat a virilisák névjegyzéke tárgyában. Ezzel kapcsolatban a bizottságok tagjainak pótlása választás útján.
7. Polgármester előterjesztése egy földműves és gazdasági szakiskola létesítése tárgyában.
8. A városi tanács javaslata a városok országos mozgalmában való részvétel tárgyában.
9. Ugyanannak a Toldi Ferenc-utca és vidékének viamentesítése tárgyában.
10. Ugyanannak az iparos- és kereskedő tanonc-iskola felemelt tiszteletdíjak utalványozása.
11. Ugyanannak a január havi pénzügyi szükséglet fedezése tárgyában.
12. Ugyanannak a tudóvész elleni szabályrendelet tárgyában.
13. Ugyanannak a kereskedések zárórája tárgyában.
14. Ugyanannak az anyakönyvi hivatal hivatalos óráinak rendezése tárgyában.
15. Ugyanaz bemutatja a borital és huszfogyasztási adó kezelése tárgyában módosított szabályrendeletet.
16. Ugyanannak a jövedéki fizetvézetőség 1906. évről szóló üzleti jelentése.
17. Ugyanannak a jövedéki alkalmazottak jutalma.
18. Ugyanannak a városi adóhivatalban alkalmazandó segédmunkások tárgyában.
19. Ugyanannak jelenése, melylyel bemutatja a Torontáli hajós egylettel kötött és lejárt szerződést.
20. Ugyanannak a Gasparovics-féle ház eladása tárgyában.
21. Ugyanannak a kiskoru Brankov Deszankának eladandó ház tárgyában.
22. Ugyanannak a Mayer Auréllal kötendő adásvételi szerződés tárgyában.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasó helyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Január 21. Városi közgyűlés.
Február 11. Közig. bizottsági ülés.

— **A szerbek vizkeresztje.** Ma ünnepelték meg görög keleti polgártársaink a szokott fényes vizkereszt napját. Ez alkalmából délelőtt 9 órakor a belvárosi gör. kel. templomban ünnepélyes istentisztelet volt, amelyet Sztrajty György esperes mondott fényes papi segédlettel. A szokásos körmenet az idén a kedvezőtlen idő miatt emaradt s így a vizszentelést, amely azelőtt mindig a nagyhidon felállított jégkereszt előtt folyt le, az idén szintén a templomban tartották meg.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Torontálvármegyében az illáncsai anyakönyvi kerületbe Kondoray László jegyzőt anyakönyvvezetővé, a centaiba Fülep József segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesévé nevezte ki, teljes hatáskörrel.

— **Uj postaügynökség.** A temesvári m. kir. posta- és távirat-igazgatóság közhírré teszi, hogy Torontálvármegye Offszénica községében folyó évi január 21-én postaügynökség lép életbe, mely bárhová szóló levélposták küldemények, továbbá a beföldre, Ausztriába, a megszallott tartományokba s Németországba szóló 1000 korona értékű meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával és kézbesítésével, továbbá postautalványok és postatakarékpénztári ügyletek (1000 kor. erejéig) közvetítésével fog foglalkozni. Az ügynökség kézbesítési kerületébe Offszénica község tartozik; leszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében a bánlaki postahivatalhoz tartozik és összekötését az Offszénica és Bánlak közt naponta egyszer közlekedő gyalogkúldőnc postajarat után nyeri.

— **Hadzsics Lázár-utca.** Menczer Lipót városi képviselőtestületi tag kegyeletteljes indítványt fog a hétfői városi közgyűlés elé terjeszteni. A mostani Kórház-utcanak Hadzsics Lázár-utcára való megváltoztatását fogja kérni, hogy ezzel is biztosítsa annak a férfiak emlékéit, aki Nagybecskerek érdekében, nehéz viszonyok között oly sokat fáradozott. Hadzsics Lázár 1844-ben városbíróvá, majd 1848-ban az első magyar népképviselői alapon álló parlamentbe országgyűlési képviselővé választották. 1867-ben Torontálvármegye első alispánja lett. Ez állásában midankor lelkes szeretettel és odaadással kerolta fel Nagybecskerek város érdekeit s nincsen kétség benne, hogy a városi képviselőtestület Hadzsics érdemeit méltató indítványt örömmel fogja magáévé tenni.

— **Nagybecskerek az országos városi pártban.** Kemény Károly országgyűlési képviselő néhány hónappal ezelőtt tudvalevőleg mozgalmat indított meg a vidéki országgyűlési képviselők körében, egy országgyűlési városi párt létesítése tárgyában, amely a vidéki városok érdekeit támogatná a parlamentben. A csatlakozásra felhívták az összes vidéki városokat is. A megalomhoz Nagybecskerek városa a legutóbbi tanácsülés határozata értelmében szintén csatlakozott s a hétfői közgyűlés alkalmával fogják kérni a határozat jóváhagyását, egyben felszólítják majd a város képviselőjét is a parlamenti párthoz való csatlakozásra.

— **A Toldy Ferenc-utca szabályozása.** Az amerikai városrészben levő Toldy Ferenc-utcanak a Béga felé eső része olyan alacsony fekszik s annyira védetlen, hogy magas vizállás esetén a Béga a kerteket, sőt az utca egy részét is elönti. E tarthatatlan állapotot segítő, a városi tanács most javaslatot dolgozott ki, amelyhez a hétfői közgyűlés jóváhagyását kéri az utca rendezésére. A tervezet szerint a Béga felől 3 levezet zsilip volna építendő körülbelül 3000 korona költségeliránnyal.

— **Esküvő.** Járosi János községi irnok Szerbaradacról, ma a nagybecskereki anyakönyvi hivatalban házasságra lépett Szilvási Józsa óvónő urhölgygyel, néhai Szilvási János volt nagybecskereki tanító leányával.

— **Az iparosok szaktanfolyama.** A Nagybecskereken létesítendő iparos szaktanfolyamok érdekében az ipartestület tegnap este folytatós ülést tartott Korona-utcai helyiségében. A tegnapi ülésen végleg elhatározták, hogy a keres-

kedelmi minisztertől építő, fa, fém, bőr és szabószaktanfolyamok felállítását fogják kérni, amelyekben külön a mesterek és külön a segédek részére tartanak előadásokat. Fel fogja továbbá kérni a várost, hogy tantermet, világítást és fűtést biztosítson a tanfolyamok rendelkezésére. Az ipartestület a maga részéről évente 200 koronával hajlandó a dologi kiadásokhoz hozzájárulni. A városi tanács legközelebb fog ez ügygel foglalkozni.

— **Diákok tanulmánya a kórházban.** A helybeli főgimnázium VII. osztályú tanulói tegnap délután dr. Fialowski Béla egészségügyi tanárnak vezetésével mellett megsemmelítették a helybeli „József” kórházat, amely alkalommal dr. Haidegger Lajos kórházi igazgató kalauzolta a tanulóifjúságot. A kórházi berendezés részletes megtekintése után a Röntgen-apparátust mutatta be nekik az igazgató s ez alkalommal nemcsak az élő ember csontjait volt alkalommal láthatni, hanem az emberi szív működését is megsemmelítették. A bemutatások végeztével a tanulók nevében egyikük köszönetet mondott a tanulságos kalauzolásért dr. Haidegger Lajos igazgatónak.

— **Halál a vasuton.** Szabadffy Kornél pénzügyi felügyelő, társadalmi életünk kiváló tagja, mint részvétellel értesülünk, ma reggel Zichyfalván váratlanul elhunyt. Szabadffy e hó 15-én körutra indult a megyebeli pénzügyőrsegély megsemmelésére s tegnap Zichyfalván tartózkodott. Elvégezőn ott dolgozott, ma a reggeli vonattal Nagybecskerekre akart utazni, de alig lépett be a vonatba, hirtelen rosszul lett s néhány perc alatt szívrohamból elhunyt. Tragikus haláláról Zichyfalva község előjárósága nyomban értesítette a nagybecskereki pénzügyigazgatóságot s az elhunyt hozzátartozóit, akik már intézkedtek a holttest hazahozatala iránt. Szabadffy Kornél mindössze 49 éves volt; fiatalabb korában a m. kir. honvédségnél szolgált, amelyet mint főhadnagy hagyott el, hogy a pénzügyőrséghez léphessen át. Legutóbb Marosvásárhelyen működött felügyelői minőségben. Halálát nejjén kívül két fia, Gyula pénzügyigazgatósági fogalmazó és Kornél bankhivatalnok, valamint nagyszámu rokonság gyászolja, köztük dr. Szele Andor kassai jogakadémiai tanár és Hódy Gyula orsz. képviselő. A halálesetről a pénzügyigazgatóság a következő gyászjelentést adta ki:

A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság és mellérendelt számvétség tisztikara szomorodott szívvel jelenti szeretett kártársának, Szabadffy Kornél m. kir. pénzügyi felügyelő, szolg. kiv. v. honvédhadnagy urnak folyó évi január hó 19-én Zichyfalván szolgálata közben történt elhunytát. Boldogultnak hült tetemei folyó évi január hó 21-én délután 3 órakor Nagybecskereken a róm. kath. sírkertben fogtak elhelyeztetni. Nagybecskerek, 1907. évi január hó 19-én. Nyugodjék békességben!

— **Adomány.** „E. S. t.” részéről 2 korona folyt be adományképp az „Iskolagyermekbarát-egylet” pénztárába, amelyet elhelyített köszönettel nyugtat az elnökség.

— **Munkássors.** A nagybecskereki régi pályaudvaron tegnap délután véres szerencsétlenség történt, amelynek Szabó Ferenc napszámos esett áldozatul. Ez időben t. i. ládába csomagolt aratógép-alkatrészeket hordtak ki a vasuti kocsi-ból s munkaközben az egyik láda valahogy kicsuszott a máházok kezéből s Szabóra esett, a kinek jobb lábát a nagy súlyú láda teljesen összeroncalt. A szerencsétlenül járt munkást önkívületi állapotban szállították be a „József” kórházba.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasság: Stumpf Ferenc, rk. gyepmester-segéd és Wacker Magda, rk.

Születések: Tarabak Mihály, gk. napszámos, leánya. — Veréb János, ág. ev. napszámos, leánya. — Serfőző János, ág. ev. rendőr, leánya. — Malajev György, gk. napszámos, fia. — Fehér István, rk. fűtő, leánya. — Weisz Péter, rk. napszámos, fia. — Maximcsev Sandor, gk. napszámos, leánya. — Czveity Milán, gk. napszámos, leánya. — Dévity István, gk. napszámos, leánya. — Vlavits Balázs, rk. napszámos, leánya. — Schwarcz Katalin, rk. cseléd, leánya. — Rablov János, gk. napszámos, fia. — Kocsis Máttyás, rk. napszámos, fia. — Magyarov Vitályos, gk. napszámos, fia. — Ruzsics Mián, gk. földműves, fia. — Momirszki Dusan, gk. kereskedő, leánya.

Halálozások: Vucsetics Velimir, gk. 2 éves, tüdőlob. — Özv. Schwarcz Józsefné szül. Cservinszky Anna, rk. 70 éves, aggkór. — Kolarszki Vitályos, gk. 42 éves napszámos, szivbaj. — Zsivkov Döméné szül. Ruzsity Danica, gk. 25 éves, tüdővész. — Kalocsay Verona, rk.

23. Ugyanannak Rada Radu illetősége tárgyában.

24. Ugyanannak Fanka Mária illetősége tárgyában.

25. Ugyanannak Özvegy Öszterreicher Sándorné illetősége tárgyában.

26. Ugyanannak Tóth Rozália illetősége tárgyában.

27. Ugyanannak az iparostanonc-iskolai jegyző díjazása tárgyában.

28. Ugyanannak városi díjnokok kérvénye lakbér iránt.

29. Hivatalos jelentés a december havi pénztárvizsgálatról.

30. Togni Péter cs. és kir. alezredes kérvénye a közs. kötelekbe való felvétele iránt.

31. Menczer Lipót képviselőtestületi tag indítványa a „Kórház-utca” nevének „Hadzsics Lázár-utca”-ra leendő változtatása tárgyában.

32. A nagybecskereki keresztény nőegylet kérvénye segély iránt.

33. A városi szemétfuvarosok kérvénye fizetésük javítása tárgyában.

Es a netán beérkező tárgyak.

Az üzletek záróórája.

— január 19.

A városi tanácsnak az üzletek nyitó- és záróóráját szabályozó szabályrendelet-tervezete élénk megbeszélés tárgyát képezi a kereskedők között. Erre vonatkozólag kaptuk kereskedői kézből a következő sorokat:

Azon véleményen vagyok, hogy a képviselőtestület könnyen végzetessé válható hibát követett el, amidőn a városi tanácsot utasította, hogy az áruüzletek nyitási és zárási idejére nézve szabályrendeletet dolgozzon ki. Ha ezt a képviselőtestület elfogadja és a miniszter jóváhagyja, ismét egy jó nagyot ütöttünk városunknak már amugy is lejtőn álló forgalmán.

Szép ugyan a város atyai gondoskodása a kereskedelmi alkalmazottakról, de, szerény nézetem szerint néhány, igen csekély számú ember legsajátabb érdekét nem szabad föléje helyezni majdnem ugyanoly, ha nem nagyobb számú kereskedő, valamint a nagyközönség érdekének.

Hogy a városnak joga van-e az említett szabályrendelet megalkotására, azt nálamnál törvénytudóbb emberekre kell bíznom, de hogy erre oka nincsen, sőt szükségé sem forog fenn, bátor leszek az alábbiakban bizonyítani.

Sohol az országban az üzleteket oly korán nem zárják, mint éppen Nagybecskereken. Ebben az egyben vezetünk. Másutt, — például legutóbb Budapesten és Fiumében — az alkalmazottak óriási harc után társadalmi uton elérték az esti nyolc órai zárási időt, nálunk rövid idő előtt egy-hét óráig volt csak, amely későbbben zárt, ma pedig tudtommal nem létezik olyan, amelyben alkalmazottakat is foglalkoztatnak, amely későbbben zárna, mint azt a szabályrendelet-tervezet előadja. Kivételt csakis olyan üzlet képez, amelyben a tulajdonoson kívül annak családtagjai működnek és amely bizony-bizony rászorul arra a csekély bevételre is, amelyre az esti órákban számíthat.

A nyitási órára vonatkozó előírás határos a kereskedelem megrendszabásával, amelyre pedig ez semmiképpen sem szolgált rá.

Aki a viszonyokat csak valamennyire is ismeri, tudni fogja, hogy a munkásember apróbb szükségleteit kora reggel szokta beszerezni; miért akarjuk azt neki a jövőben lehetetlenné tenni? Akarhányszor oly üzlet van, különösen a külső kerületekben, amely reggel, a szabályrendelet által megállapított nyitási óráig, lebonyolítja ugyszólván egész napi forgalmát és nyáron reggel hat órakor akár be is zárhatná, de sok esetben be is zárja üzletét délig.

Azt is figyelembe kell venni, hogy igen sok idegen, különösen a távolabb eső falvakból, a gabonaértékesítés idejében, már este indul el otthonról, áruját a piacon kora reggel eladja és ha az üzleteket zárva találja, bizony nem fogja megvárni a hét órát, hanem szükségletét otthon fogja beszerezni.

Annyi érdek volna itt figyelembe veendő, hogy a tanács a leghelyesebben úgy járna el, ha ezt az ügyet az e hó 21-én megtartandó képviselőtestületi közgyűlés napirendjéről levéve, egy széleskörű értekezletet hívna egybe, amelyen ezen valóban nagyfontosságú dolgot az érdekeltek alaposan megvitathatnák.

12 éves, agyhártyalob. — Burger József, rk. 20 napos, életgyenge. — Rogner Antal, izr. 57 éves, kereskedő, májlob. — Özv. Tinesz Pálné szül. Csernik Rozina, rk. 64 éves, szívbj. — Stepanov Döméné szül. Sztankov Rakila, rk. 55 éves, veselob. — Barnity Lázárné szül. Grukity Katalin, gk. 27 éves, méhrák. — Özv. Nedity Sándorné szül. Tyurcsin Cuna, gk. 73 éves, agykór.

Erős sovínista ugyan, de derék magyar ember Szalay Farkas honfitársunk, ki felbuzdulva a Klondyékében hirtelen meggazdagodott aranyásók sikerein, maga is elindult az aranytermő, hó és jégborította, távol Északamerikába. Hogy azonban hazájától távol is kifejezést adjon magyar érzelmeinek, meg lithon ellátta magát megfelelő ruházattal, fegyverrel, szerszámokkal, sőt — tekintettel a Klondyékében uralkodó rengeteg drágaságra — még élelmiszerekkel is, melyek között — élelmi és gyógyszer gyanánt — néhány tucat négyesilagos Esterházy-cognac foglalt el tekintélyes helyet. Igaz ugyan, hogy — mint Szalay írja — nagy beviteli vámot szedtek be rajta partraszálláskor, de majd megfizetik neki a Klondyékéi minden esepett arannyal, már pedig, ha ez tény, akkor Szalay uram akár egy csákányvágást se tegyen, mert magából, a vele vitt Esterházy-cognacból is meggazdagodhat. Amit tiszta szívből kívánunk is neki.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és emulsióreméltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet. (1)

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségek-mél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél a valódi „Moll-féle se dlitz porok” bizonyultak a leg-sikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor-erősítők és vérhisztitók. Egy doboz ára 2 kor. Szét-küldés naponta utánvétellel Moll. A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kéreendő az ő gyári jelvényével és alá-írásával. (3)

FERENCZ JOZSEF keserűviz
(20-9.6)

Mulatság.

Farsangi naptár.

Január	19. Dominó-estély a Lloydban.
"	19. A katonai hadastyán egyesület táncmulatsága a „Pest”-szállodában.
"	23. A filharmóniai egyesület népies hangversenye a „Róza”-szállodában.
"	23. Polgári bál a kaszinóban.
Február	1. Kulturesztély.
"	2. A kereskedelmi alkalmazottak szakegyesületének mulatsága a „Korona” szállodában.
"	9. Izraelita nőegylet táncestélye.
"	9. A felsőkereskedelmi iskola hangversenyestélye.

•• A kultur-estély. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület február hó elsején tartandó kultur-estélyére a meghívókat ma küldte szét a vármegye minden részébe. A meghívó a következő:

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tisztelettel meghívja a nagybecskereki „Kasszinó társulat” összes termeiben 1907. évi február hó elsején rendezendő kultur-estélyére. Az estély vendégei: Ábrányiné Wein Margit asszony opera-énekesnő, dr. Kenedi Géza és Ábrányi Emil írók. Az előadás után tánc lesz. Az estély vendégei: Alföldy Edéné, Bielek Antalné, dr. Boross Dezsőné, Botka Béláné, dr. Brájjer Lajosné, dr. Delimánics Lajosné, Deutsch Jakabné, Franz J. L. né, dr. Grandjean Józsefné, dr. Györgyvács Mihosné, dr. Haidegger Lajosné, Herr Ödönné, Jankó Ágostonné, dr. Kardos Samuné, Knyaskó Lajosné, Krumenacker Ferencné, Lowieser Imréné, Makk Józsefné, dr. Mangold Samuzé, Miesha Ferencné, dr. Mihálovits Ödönné, dr. Nagy Dezsőné, Neuschel Ferencné, Oldal Antalné, dr. Perisics Zoltáné, Steinitzer Gézané, Strusz Szeréfné, Toth Istváné, dr. Várady Imréné, dr. Vinczehrdy Ernőné, Vogel Tiborné, dr. Weiserschan Józsefné. B-lépő-jegy személyenként 3 korona. Az estély 8 1/2 óráig kezdődik. Az estély tiszta jövedelme közművelődési célokra szolgál, miért is felülfizetéseket köszönettel fogadjunk.

Akik tévedésből talán nem kapnának meghívót s erre igényt tartanak, forduljanak az irányban az egyesület titkárához, Somfai Jánoshoz (Torontál szerkesztősége).

•• A bürestély. A helybeli burasztársaság tudvalevőleg e hó 23-ikára tervezte ezidei farsangi estélyét. Ma azonban a rendezőség arról értesít bennünket, hogy az estélyt — tekintettel

arra, hogy ugyancsak 23-án a filharmóniai egyesület rendez a Rózsában hangversenyt s a rövid farsang már ugysis túl van terhelve különböző mulatságokkal — a tavaszra halasztja el.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula elnöklésével ülést tartott, amelyen az igazságügyi tárca költségvetése került sorra.

A költségvetést Bizony Ákos előadó ismertette behatárolás és elfogadásra ajánlotta. Az előadó után nagy várakozás és figyelem közben Polónyi Géza igazságügyminiszter emelkedett szólásra.

A miniszter beszédét azzal kezdte, hogy mielőtt magáról a tárcáról szólna, a Ház engedelmét kéri ahhoz, hogy a legutóbbi időben ellene folytatott hajszaról beszélhessen (Halljuk).

Polónyi rámutatván a hajsza magvát képező Halmos-féle vádakra, mindeneke őt hivatkozik arra, hogy huszonhat éve működik a főváros törvényhatóságában mint bizottsági tag s ez idő alatt mindig önzetlenül küzdött és munkálkodott a főváros érdekeiért. Ezért a munkásságáért most az a jutalom, hogy az ellenfelei valóságos politikai botrányt provokálnak ellene. Hogy mennyire igaztalan ez az eljárás s hogy milyen értéke volt Halmos vádjainak, arra nézve módjában áll ma olyan bizonyítékkal előállani, amely új fordulatot ad ügyének s azt hiszi, hogy egyuttal teljesen tisztázza. (Halljuk!)

Jelenti, hogy ma reggeli fölkereste őt dr. Wein Mór fővárosi orvos, aki magát Halmos János háziorvosának mutatta be. Dr. Wein elmondotta neki, hogy Halmos már napok óta nyugtalan, se éjjele, se nappala s valóságos lelki beteg. Halmos levelet adott át neki, hogy azt Polónyinak kézbesítse. Ebben a levélben Halmos bocsánatot kér Polónyitól a vádak miatt, melyekről meggyőződött, hogy alaptalanok s hogy Polónyi az ő tudtával sohasem járt közbe semmiféle ügyben. Egyben azt írja, hogy őt bizonyos körök politikai eszköznek használták föl Polónyi ellen.

Polónyi Géza egész terjedelmében felolvassa a levelet, amely tényleg ilyen tartalmu. (Nagy zaj.)

Polónyi Géza: Ez a magyarázata annak az üldözésnek, amelynek ő már napok óta központjában áll. O azonban nem fogja engedni, hogy politikai ellenfelek ilyen, a becsületet végig sértő maffia terrorizmusa alatt tartásák a közélet terén munkálkodó férfiakat. (Zajos helyesítés a függetlenségi párton.)

Kiáltások a néppártról: Zsidó korrupció!

Polónyi Géza ezután áttér tárcája ügyeire s hosszabb beszédben fejtegeti azokat a törvényjavaslatokat, amelyekkel tárcája keretében már benyújtott és még ezután benyújtani fog. Kifejti, továbbá azokat a dolgokat, amelyeket az igazságügy terén meg kell valósítani. A teendők során főlemli a halálbüntetés eltörlését, a javító intézetek reformját, a kuria ügykezelésének rendezését, az ügyvédi reformot. A kuria fegyelmi bíróságát úgy csinálja meg, hogy tagjainak a fele bírálóból, fele ügyvédekből fog állani. Reformálni fogja a büntetőtörvényt, a telekkönyvi törvényt s erélyes intézkedéseket tesz a leánykereskedés ellen. A sajtótörvény reviziót át is meg fogja csinálni s igenis ő hozzá fog nyulni a lapok előzetes lefoglalásához, mert nem akarja, hogy szerinte a szegény népet az izgatók irányítsák. A magánbecsületet is hathatós védelemben kívánja részesíteni a sajtó ellen.

Szatmári Mór: Reakció.

Polónyi Géza: Neki ez a meggyőződése s e szerint fog cselekedni. Különböben ebben a kérdésben a szaktanácskozományt legközelebb összehívja. Végül kéri a költségvetés tárgyalását.

Polónyi beszédét percekig tartó taps és éljenzés kísérte s a függetlenségi párt a folyosón is nagy ovációban részesítette. Minden oldalról üdvözölték a képviselők Polónyit.

Bent a teremben ezalatt folyik a vita. Polónyi után Heinrich Antal, majd Simonyi-Semadam Sándor beszél.

Az ülés tart.

A király Prágában.

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Udvari körökből eredő hírek szerint a király csak februárban fog Prágába menni. Az utazás időpontját azonban még nem állapították meg.

A francia kulturharc.

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből jelentik, hogy Pilsenben a Franciaországból kiutasított redemptorista-rend részére birtokot vásároltak, melyen kolostort és templomot akarnak építeni.

A jamaikai földrengés.

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ujabb newyorki jelentések szerint Kingstonban eddig négyszázhatvan halottat találtak. A súlyosan sebesültek száma hatszáz, azonkívül könnyebben megsebesültek mintegy kétezren.

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A londoni gyarmatügyi hivatalhoz érkezett jelentés azt adja hírül, hogy Kingstonban tegnap sikerült a tüzet végleg eloltani s ma már csak füstölögnek a romhalmazok.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai közsdén déli zárhatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	14.84 — —
Buza (okt. 1907.)	15.48 — —
Rozs (áprilisra 1907.)	13.56 — —
Zab (áprilisra 1907.)	14.68 — —
Tengeri (májusra 1907.)	10.22 — —

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Nagyon nehéz,

sőt majdnem teljesen lehetetlen olyan szert találni, mely gyermekek részére épp oly megbízható és eredményes hatása, mint a gyógyszer-cukamájolajból alfoszforavas-mész és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsio; mert a Scott-féle Emulsio a fiatal szervezetbe új erőt vezet és átsegíti a fejlődéssel kapcsolatos nehézségeken. A Scott-féle Emulsio egyuttal jó ízű, könnyen emészthető és oly tiszta szer, hogy a legsebekélyebb zavarokat sem okozza és állandóan csak a legjobb sikerrel használható. A Scott-féle Emulsio sokkal jobb, mint a közönséges cukamájolaj.

A Scott-féle Emulsio valódságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy. Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldéséül ellenében mindával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34/50.
Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.
Kapható minden gyógyszerárban

(1-39.9)

Nyiltér.*)

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kén- és hévízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamosfürdők. Ivó- és melegítési kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bementve küld.

(86-16.1) az igazgatóság.

* Az a rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nagybecskereki takaré- és előleg-

1906. évi zár-

Vagyon.

	korona	fillér	korona	fillér
Pénztári készlet	126057	72		
Giro-számlai követelésünk az osztrák-magyar banknál	10850	20		
Követelésünk fővárosi pénzügyintézeteknél	30832	31		
Leszámlított 3195 darab váltó	3959954	50		
Jelzálogkölcsonök	261288	35		
Törlesztéses kölcsönök	315199	85		
Folyószámlai előlegek szabályszerű fedezettel	233737	34		
Előlegek értékpapirokra	11510	50		
Intézeti ház	132000	—		
Árverésen vett ingatlanok	K. 89000—			
Le átvállalt jelzálogteher	22979·68	66020	32	
Saját értékpapírok függő kamataival *		352010	—	
Idegen értékpapírok		40000	—	5539461 09
				5539461 09

Tartozik.

1906. évi nyeresemény-

	korona	fillér	korona	fillér
Kétes leírások	10403	56		
Értékpapír árfolyamkülönbözet	6000	—		
Üzleti adó, egyéb adók és járuléka	15213	68		
Betéti kamatadó	10800	73		
Napibiztosok jelenléti jegyei	1788	—		
Hivatalnokok fizetései	16164	—		
Felügyelő-bizottság és ügyészi állandó tiszteletdíj	2200	—		
Kegydíj	1302	—		
Üzleti költség	6124	45		
Ösztöndíj-alapítvány kamat	400	—		
Átruházott törlesztéses kölcsönök kamatai	12454	73		
Fizetett és tőkésített betéti kamat	108007	25		
Visszleszámitolási kamat	60671	01		
Nyugdíj-alap javadalmazás	K. 800—			
Nyugdíj-alap 5% kamatja 1906. évre	3260—	4060	—	
Helyiségbér		2000	—	
13% igazgatósági jutalék	K. 6750·64			
5% különleges tartalékalap javadalmazás	2596·40			
2% hivatalnoki nyugdíjalap javadalmazás	1038·56			
Folyó évi tiszta nyeresemény	41542·39			
Mult évi nyereseményáthozat	217·90	52145	89	309735 30
				309735 30

K. 150000	Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 40%-os záloglevelei a 96 kor. =	K. 144000
	függő kamatai	K. 1000
K. 124000	Magyar takarékpénztárak közp. jelz. bankja 4 1/2%-os záloglevelei a 100 kor. =	K. 124000
	függő kamatai	K. 1860
K. 70000	Magyar országos központi takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevelei a 100 kor. =	K. 70000
	függő kamatai	K. 1050
K. 2000	4%-os galíciai és lodomeriai földtehermentesítési kötvények	K. 2000
	20 darab Pesti hazai első takarékpénztár egyesület nyeresémkötvény a 100 kor.	K. 2000
	24 darab Magyar jelzáloghitelbank nyeresémkötvény a 100 kor.	K. 2400
	9 darab Melencei takarékpénztár r. t. részvény a 200 kor.	K. 1800
	2 darab 4%-os Magyar jelzálogbank nyeresémkötvény a 200 kor.	K. 400
	30%-os befizetés 10 darab földbérleti és parcellázó bankrészvényre	K. 1500
	Összesen	K. 352010

Kelt Nagybecskereken, 1906.

A „Nagybecskereki takaré- és előlegegyelet mint részvény-

A z igaz-

Franz s. k., vezérigazgató.

Dr. Grandjean s. k.

Megvizsgáltatt, az intézet fő- és

Kelt Nagybecskereken, 1907.

A felügyelő-

Keresztes Aladár s. k.

Kokits A. F. s. k., elnök.

Tekintetes Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény és az intézeti alapszabályokban megállapított köteletségünknek megfelelőleg az intézet intézet kezelése minden ágában rend és pontosság uralkodik.

Az 1906. évi zármérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számla minden tételét megvizsgáltuk, azt helyesnek is hozzájárulunk az igazgatóságnak az 1906. évi nyereség felosztására vonatkozó indítványához.

Egyidejűleg kérjük, hogy a lefolyt 1906-ik üzletévre úgy az igazgatóságnak, valamint nekünk a felmentvényt Kelt Nagybecskereken, 1907. évi január hó 12-én.

A felügyelő-

Keresztes Aladár s. k.

Kokits A. F. s. k., elnök.

egylet mint részvénytársaság.

mérleg-számla.

Teher.

	korona	fillér	korona	fillér
Részvénytőke	400000	—		
Tartalékalap	200000	—		
Különleges tartalékalap	31127	—		
Hivatalnoki nyugdíjalap	69260	—		
Ösztöndíj-alapítvány	8000	—		
Idegen értékpapír letét	40000	—		
Betétek és tőkesített kamatai	2995732	43		
Fel nem vett osztalék	592	—		
Visszszámításban elhelyezett 866 drb váltó	1440533	40		
Átruházott törlesztéses kölcsönök	250062	44		
Átmeneti kamatok	52007	93		
13% igazgatósági jutalék	K. 6750·64			
5% különleges tartalékalap javadalmazás	2596·40			
2% hivatalnoki nyugdíjalap javadalmazás	1038·56			
Folyó évi tiszta nyeresemény	41542·39			
Múlt évi nyeresemény áthozat	217·90			
	52145	89	5539461	09
			5539461	09

és veszteség-számla.

Követel.

	korona	fillér	korona	fillér
Nyereseményáthozat a múlt évről	217	90		
Váltók utáni kamatok	237936	02		
Jelzálogkölcsönök utáni kamatok	15987	37		
Előleg- és folyószámla-kölcsönök utáni kamatok	12529	35		
Intézeti ház utáni lakbérjövdelem	6689	67		
Ingatlanok utáni jövdelem	2638	26		
Értékpapírok utáni kamatok	16975	35		
Törlesztéses kölcsönök utáni kamatok	16761	38	309735	30
			309735	30

06. évi december hó 31-én.

y- társaság" könyvvivósége: **Liszt János** s. k., főkönyvelő.

z- **g a t ó s á g:**

Mangold s. k.

Haidegger s. k.

és mellékkönyveivel megegyezőnek találtatott.

07. évi január hó 12-én.

3- **b i z o t t s á g:**

Gyárfás Ödön s. k.

Mocsányi Rikárd s. k.

üzkezelését a lefolyt 1906. évben rendszeresen ellenőriztük és az ez irányban kifejtett működésünk alapján jelenthetjük, hogy az és az intézeti fő- és mellékkönyvekkel, valamint az 1906. évi december hó 31-én felvett leltárral egybehangzónak találtuk, miért megadni sziveskedjék.

ő- **b i z o t t s á g:**

Gyárfás Ödön s. k.

Mocsányi Rikárd s. k.

(89—1.1)

Nagybecskerekai főszolgabíróaságtól.
304. szám 1907. 96-31

Pályázati hirdetés.

Perlasz községben üresedésben levő irnok és a végrehajtói állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, miszerint ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi február hó 20-áig benyújtásuk.

Az irnoki állás javadalma évi 800 korona.

A végrehajtói állás javadalma pedig évi 1000 korona.

Nagybecskerek, 1907. évi január hó 14-én.

Lowieser,
főszolgabíró.

MOST JELENT MEG!

FORRADALOM

SZOCIÁLIS REGÉNY.
IRTA: SOMFAI JÁNOS.

Kapható Nagybecskereken a kiadónál: **Pleitz Fer. Pál** könyvnyomdai műintézetében és minden könyvkereskedésben. A pompás kiállítású husz ives érdekes könyv ára füzve 4 korona, kötve 5 korona.
(27-x.8)

8. B. v. k. sz. 1907.

95-1.1

Árverési hirdetés.

Alólírott kir. bír. végrehajtó által közhírré tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskerekai kir. járásbíróaság 1906 évi december hó 20 dik napján kelt Sp. II. 948/3. számú végzésével megkeresett nagybecskerekai kir. járásbíróaságnak 1906. évi december hó 20-ik napján V. 1485. sz. a. kelt végzése folytán dr. Hubert Zsigmond nagybecskerekai ügyvéd által képviselt Kócsz Henrik nagybecskerekai cég és lakos felperes részére, Schuch Márton és neje Schuch Berta nagybecskerekai lakosoknál 568 kor. és járulékaik iránt kielégítési végrehajtás utján 1906. évi december hó 28-dik napján Nagybecskereken lefoglalt 768 koronára becsült butorokból álló ingók Nagybecskereken, alperesek lakásán, Magyar-utca 14. házához tartozó, birói árverésen készpénzfizetése mellett leendő eladatása 1907. évi január hó 31-ik napjának d. e. 10 órájára tűzött ki, az 1906. évi V. 1485/2 sz. alatt kelt végzése alapján az árverés elrendelvényén, annak az alap-, illetve felülfoglaltatók követelése erejéig is, 1891. évi LX t.c. 120. §-a értelmében, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna, meg fog tartatni.

Együttal felhívom mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó felvetelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségű bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólírottához egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtó kielégítését nem gátolván, igénylik a vételár fölölégére fognak utasítani.

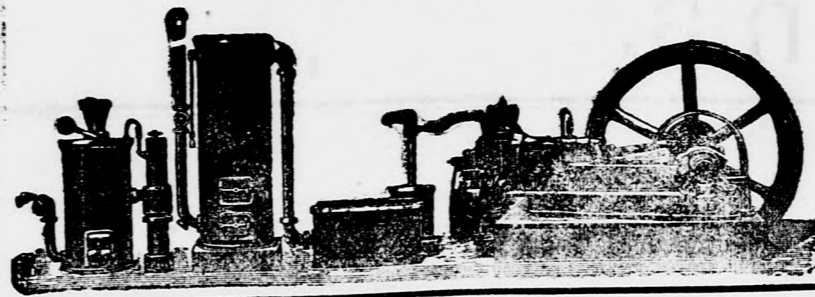
Nagybecskerek, 1907. évi január hó 16-dik napján.

Kiss,
kir. bír. végrehajtó.

Oszers és Bauer motorgyárának telepe Budapest

PODMANICZKY-UTCA 18.

ajánlja kitűnő hirnévnek örvendő benzin-lokomobiljait, benzin lokomobilos esélőszerevényeit és szívógáz motorait 1-2 fillér üzemköltséggel.

Elsőrendű gyártmány.
Szolid tömör kivitel. Kitűnő referenciák.

Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

58-26.2

Klári község előljáróságától.

145. szám 1907.

91-3.3

Hirdetés.

Közhírré tesszük, hogy Klári község vadászati joga 6 egymásután következő évre 1907. évi március hó 15-én nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt a község jegyzői hivatalában megtudhatók.

Klári, 1907. évi január hó 15-én.

Szabados Károly,
jegyző.

Jeremics Milos,
bíró.

RÁMPÁS

Vörös literje 30 krajcár

Fehér literje 32 krajcár

Dr. Brájjer Lajos

szőllejéből.

Kapható Zápolya-utca 1. sz.

29-x.9

Szakvélemények az ESTERHÁZY COGNACRÓL.

A magy. kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megvizsgált és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegjeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva, mint kitűnő minőségűt és a francia Cognacokkal vetekedő a legjobban ajánlatjuk.

Dr. Tauffer Vilmos,
egyetemi tanár.

Dr. Kétyl Károly,
egyetemi tanár.

Dr. Stiller Bertalan,
egyetemi tanár.

Dr. Angyán Béla,
egyetemi tanár.

Dr. Réczey Imre,
egyetemi tanár.

Dr. Poór Imre,
kir. tanácsos, egyetemi tanár.

Dr. Pertik Ottó,
egyetemi tanár.

Dr. Baron Jónás,
egyetemi tanár.

Az Esterházy cognac

minden előkelő fűszer- és csemege kereskedésben kapható.

Nvondász-tanuló

16 családból

azonnal felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

23-x.5

Nagybecskerekai takaré- és előlegegyet mint r.-társaság.

Meghívó.

A t. részvényesek az 1907. évi január hó 28-án d. u. 3 órakor az intézet saját helyiségeiben megtartandó

XXXII. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat.

1. Két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1906. évi mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. A mérleg megállapítása és a tiszta nyereség feletti határozathozatal.
4. Az alaptőke felemelése és ennek folytán az alapszabályok vonatkozó szakaszainak módosítása.
5. A felügyelő-bizottság választása 3 évre.
6. A választmány kiegészítő választása.
7. A vezérigazgató javadalmazásának megállapítására beterjesztett indítvány tárgyalása.

Az igazgatóság.

Zármérlegünk a hivatalos órák alatt az intézet helyiségeiben megtekinthető.

Kivonat az alapszabályokból

A közgyűlés azon részvényesekből áll, kik vagyonuk szabad kezelésében törvényileg akadályozva nincsenek. Részvényesek, kik e minősítéssel bírnak és a közgyűlésnek részt venni akarnak, tartoznak a közgyűlésre kitűzött napot megelőzőleg legalább három nappal részvényeiket a nem esedékes szelvényekkel az intézet pénztáránál a hivatalos órákban letenni.

E letett részvényekről elismervényt, illetve a közgyűlésen való részvételre jogosító igazolványt kapnak.

Szavazatra csak azon részvények jogosítanak, melyek egy hónappal a közgyűlés előtt az intézet könyveiben a letevőre írvák.

(81-3.2)

Meghívó.

Az „Első torontálszécsányi takarékpénztár mint részvénytársaság” 1907. évi január hó 27-én d. u. 3 órakor az intézet helyiségeiben

XVIII. rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek ezennel meghívotnak.

Napirend:

1. A közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Az 1906. évi mérleg, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1906. évi tiszta nyereség feletti határozathozatal.
4. A jelenléti jegyek értékének megállapítása 1907. évre.
5. Vezérigazgató és nyolc igazgatósági tag választása három évre.
6. Netáni indítványok.

Torontálszécsány, 1907. évi január hó

4-én.

(69-3.2)

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

22. §. A közgyűlést azon részvényesek alkotják, kik egy vagy több részvénynek olyan tulajdonosai, kik a közgyűlés előtt legalább 14 nappal a társaság részvénykönyvében bevezetve voltak és részvényeiket szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézetnél letéteményezték.

23. §. A közgyűlés előtt letéteményezett és a letevő nevére szóló részvények minden részvény tulajdonosát egy szavazatra jogosítják, de 10-nél több szavazatot senki sem egyesíthet magában.

Minden részvényes jogosítva van magát meghatalmazott részvényes által képviseltetni.

Nők szavazati jogukat meghatalmazott által gyakorolhatják, gyámság és gondnokság alatt állók, valamint jogszemélyek törvényes, illetve alapszabályszerű képviselőik által azon esetben is, ha ezek nem lennének részvényesek.

XXI. z á r s z á m a d á s a

A FRANZFELDI KÖZSÉGI TAKARÉKPÉNZTÁRNAK

az 1906. évre.

M é r l e g - s z á m l a.

Vagyon.				Teher.			
Főkönyvi lapszám	S z á m l a	K.	f.	Főkönyvi lapszám	S z á m l a	K.	f.
IV. 111	Pénztár — — — — —	20778	76	IV. 82	Tőke — — — — —	40000	—
IV. 52, 114	Az „Osztrák-magyar bank“ pancsovai fiókja	549	82	IV. 20	Tartalékalap — — — — —	43031	08
IV. 91	Pesti hazai első takarékpénztár egyesület —	87	45	IV. 100	Különleges tartalékalap:		
III. 82	10 drb részvény a „Torontálmezei közp. hitelszövetkezet“-től — — — — —	1000	—		1905. év végén volt — — — — —	9920	80
IV. 105	Váltó — — — — —	750521	—		1906. év végén hozzákerült — — — — —	500	—
IV. 103	Bekebelezett kötvény — — — — —	72580	—	IV. 107	Betétek — — — — —	623789	81
IV. 110	1 drb 4 ^o o-os járadékkötvény — — — — —	192	—	IV. 106	Pancsovai magy. kir. adóhivatal — — — — —	1410	79
				IV. 100	Váltók visszleszámitolásban — — — — —	100368	—
				III. 87	Átmeneti kamatok 1907. évre — — — — —	8118	99
				IV. 113	Parkalap — — — — —	511	25
					Tiszta nyereség — — — — —	18058	31
		845709	03			845709	03

Veszteség- és nyereség-számla.

IV. 93	Adó — — — — —	1703	59	III. 87	Átmeneti kamatok 1906. évről — — — — —	7588	86
IV. 114	Betétkamatok — — — — —	26010	82	IV. 99	Váltók utáni kamatok — — — — —	41561	75
IV. 90	Betétkamatadó — — — — —	2601	10	IV. 109	Kamatok más intézeteknél elhelyezett betétek és értékpapírok után — — — — —	193	98
IV. 115	Visszleszámitolási kamatok — — — — —	3484	02	IV. 112	Kötvény kamatok — — — — —	3289	32
IV. 101	Költségek — — — — —	776	07				
	Tiszta nyereség — — — — —	18058	31				
		52633	91			52633	91

Kelt Franzfelden, 1906. évi december hó 31-én.

Ruppenthal Ádám. Michael Müller. Friedrich Morgenstern. Koch Ádám. Franz Hild.

Ezen zárszámadás, veszteség- és nyereség-számla az üzleti könyvekkel összehasonlítván, a pénztár megfelelően megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen a törvény szerint vezetve, s úgy jelen zárszámadással, mint veszteség- és nyereség-számlával megegyezőnek találtattak. — Kelt Franzfelden, 1906. évi december hó 31-én.

A felügyelő-bizottság:

Andreas Matthauer. Michael Reiser. Gebhart Filipp. Jahraus Johann.

Ezen zárszámadás az 1907. évi január hó 12-én tartott rendkívüli községi képviselőtestületi gyűlésen felolvastatott s mint helyes, egész terjedelmében elfogadott.

Kelt Franzfelden, 1907. évi január hó 12-én.

(93-1.1)

Ruppenthal Ádám, jegyző.

Rödler Jakab, bíró.

Kindl F. és Társa

törvényszékiileg bejegyzett jelzalogkölosön közvetítő
intézete és ügynökségi irodája NAGYBECSKE-
BEKEN, az elemi iskola épületében, szemben a megye-
házával. — Telefonszám 189. —

Közvetít mérsékelt díjazás mellett pontosan és megbízhatóan:

Jelzalogkölosönöket földbirtokokra és házakra.

Kölosönöket tisztviselők és hitelképes magánosok részére.

Ingók, termények, áruk, értékpapírok, sorsjegyek és különféle pénz nemek beszerzését és eladását.

Ingatlan birtokok, u. m.: földek, házak, ipartelepek, továbbá mindennemű üzletek, szállodák, vendéglők, kávéházak vételét, eladását és bérbeadását.

Lakások, üzlethelyiségek, raktarak és butorozott szobák bérbeadását.

Magamat és vállalatomat mélyen tisztelt megbízóim figyelmébe és pártfogásába ajánlva,
maradok tisztelettel

6-123

Kindl F. és Társa.

Továbbá:

Eszközli legpontosabban a biztosítások minden ágazatát, u. m. élet, baleset, tűz, jégkár, betörés, tükrörüveg eltörése stb. elleni biztosításokat.

Mezőgazdasági, háztartási, ipari és luxus-gépek, kellékek és felszerelések beszerzését.

Mivel a cég csak elsőrangú és megbízható intézetekkel, gyárakkal és cégekkel van összekötöttségben, bármely üzleti megbízást a legköltségszerűbb módon bonyolítja le.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerűen veszi és többé mászt nem szihat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

(24-x 6)

IRODAI GYAKORNOK

vagy

GYAKORNOKNŐ

kezdőfizetéssel azonnali alkalmazást nyer. (45-x.11)

Cím a kiadóhivatalban.

Szöllőkarók,

épületfa, nádléc, lécs, deszka, zsindely, ácsolt és gömbölyű tölgyfa-oszlop, tölgygerenda, asztalos-, bognáraru és szerzőmfa, — tüzifa. —

Aprított puhafa

tűzalágyujtáshoz kötegenként.

Kő-, pir-, fa- és kovács-szén.

Kapható

Kurländer Imrénél

Nagybecskerek. (13-29.6)

Fatelepek: Aradáci-ut 263/1. Gizellapart „Kurländer-udvar“. Korona-utca 542-543. Telefon 89.

iroda:

Korona-utca 585/11.

Telefon 35. sz.

Felvilágosítás

vendéglősök, szálloda- és kávéház-tulajdonosok részére.

Hangszereink felől kiállított elismerésekben, vendéglősök által egyhangulag lesz említve:

„Hupfeld-féle hangszerek által nagy bevétel — a forgalom sokkal nagyobb — sok új vendég lett nyerve — a sörfogyasztás emelve — a hangtelj nagyszerű — a tőkebefektetés gyorsan elenyészlődik — a hangszerek a használatban elpusztíthatatlanok.“

HUPFELD-féle continental Orchestron
zongorával, mandura és vonó zenével, rugó és sulyhajással.

HUPFELD phonoliszt-zongora
a legtökéletesebb önműködően játszó zongora, eredeti művész hangjegyekkel.

17-3.3

HUPFELD-féle villanyos Orchestron Helios
egy katona zenekart pótol.

Minden hangszert egyenként lehet kicsatolni. Árjegyzék ingyen és bérmentesen.
Legkedvezőbb fizetési feltételek. — Készpénzfizetésnél nagy árcsökkentés.

HUPFELD LAJOS, r. t.

Bécs, VI., Mariahilferstrasse 7/9. sz.

Európa legelső és legrégebb villanyos zongora és Orchestron gyára.
650 munkás.

40 legnagyobb kitüntetés világ és szakkiállításokon.

Budapesti képviselő: WETSCHL GYULA Budapest, V II., Baross-utca 129.

= Műterem áthelyezés. =

Helybeli és vidéki t. rendelőknek ezenel szives tudomására hozom, hogy mult év november 1-je óta a „Pest“-szállodával szemben levő Tarnay-féle házba tettem át

= női ruhavarró-műtermemet =

ahol is minden e szakmába vágó női ruha munkát a legolcsóbban számítva végzek el.

Kiváló tisztelettel (50-3.3)

Schuld Elis, női ruhavarrónő.

Korcsmai berendezés

(asztalok, székek stb.)

kerestetik megvételre.

Megkeresések városi főkertészhez Nagybecskerek, intézendők. (88-2.2)

Egyedül álló új

HÁZ

öt szobából, Dr. Mihálovits-féle villával szemben, május 1-jétől kiadandó.

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyebüt) készítek a legújabb mód szerint, valamint javítok olson és gyorsan, szint-
ugy jutányosan eserelek be óeskat
=ujak fejében.=
Versenyképesség!

E szakmába vágó kovács, bográr és nyerges munkát szintén elvállalok.

Versenyképesség!

AMEND FERENC kocsigyártó

NAGYBECSKEREK, Aradai-ut, a régi kórházzal szemben

2-10.3

Megfojt és az átkosított köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyákosodás ellen gyors és biztos hatásúak

= Egger mellpasztillát, =

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 mltér.

Fő- és szétküldési raktár:

„VADOR“ gyógyszer-tár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám.

Kapható Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakobi Armin, Kellner József, Vantoch Zsigmond gyógyszer-tárakban. — Bégszemgyógyászat: Szerdahelyi Károly gyógyszer-tárában.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

(9-12.3)

Thea-sütemény

legnagyobb választékban.

KÁVÉ

Santos	K. 2.32	Mocca	K. 3.20
Manilla	" 2.40	Mocca arab	" 3.80
Portorico	" 3.-	Ceylon	" 4.20
Kostarico	" 3.40	Santos gyöngye	" 3.-
Aranyjáva (Libéria)	" 3.-	Portorico	" 3.40
" (kiválasztott)	" 3.40	Java	" 3.-
" (Menado)	" 3.80	Cuba	" 3.60
Cuba	" 3.90	Ceylon	" 4.-

Áram versenynélküliek. Minden próbarendelés állandó vevőt biztosít részemre. Az árak kilogrammonként és legalább 4 1/2 kg. vételnél kívánt beosztással bármely postaállomásra bérmentve utánvétellel értendők.

Pontos és szolid kiszolgálást biztosítva, vagyok kiváló tisztelettel

GALLER PÉTER,
ezelőtt HAIDEGGER ÖDÖN a „Fehér kakas“-hoz
NAGYBECSKEREK.

Sonka,

braunschweigi hideg felvágott, caviar, sajt, thea, rum, cognac, slivovitz, törköly, borovicska, likörök a legnagyobb választékban.

Champagner, dessert-borok, ásványvizek állandóan friss töltés.